

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH

Semaine du 3 au 7 avril 2022

Souguia n° 58

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Bedika des miettes

Cette semaine nous étudions une Souguia dans Pessah : faut-il faire la Bedika des miettes de pain ? Il y a une Mah'loket Richonim en ce qui concerne l'obligation de faire le biour des morceaux de pain qui font moins que Kazaït. Il faudra comprendre l'avis de ceux qui exemptent, puisque nous tenons le principe que H'atsi chiour assour Minhatora (une mesure partielle d'un issour est aussi interdite par la Torah). De plus, si la Bedika est instaurée par les H'azal pour ne pas venir à manger le H'amets trouvé, un petit morceau de Hamets aussi devrait être concerné. Les réponses apportées permettront de comprendre que parfois cette école imposera parfois aussi la Bedika pour un Hatsi Chiour. Une autre question devra ensuite être traitée : est-ce que dès lors que l'on décide que des petits morceaux doivent être soumis au biour, doit-on considérer que toute miette est aussi concernée ou pas ?

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי, שלא אמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר, ולא יפשו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך

Tephila après le Limoud

מודה אני לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש. ולא שמת חלקי מיושבי קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אכטח בך

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Alexandra Esther H'aya bat Patricia Luna

* Introduction

Pouvez-vous déduire de cette Guemarra qu'il n'est pas nécessaire de faire la Bedika pour des petits morceaux de Hamets ?

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים ו:

כרכן עולמית: ומשמר שדהו מפני ענבים. ובעל הבית זה משמר שדה זו שלא יכנסו בני אדם לתוכה ואין דעתו מפני התאנים אלא מפני שיש בה ענבים שעדיין לא הגיע עת הצליר או סופי ענבים שלא יתבטלו עולמית ובעל הבית משמר שדהו זו שהן בתוכה ולא בשבילן אלא מפני מדלעות ומקשאות שבה. קשואין ודלועין שם הפרי עצמו. מקשאות ומדלעות קרי כל האילנות: וחייבין במעשר. אם ליקטן בעל הבית או נתן לאחר: ופטורין מן המעשר. דהפקר פטור מן המעשר: ודעסו עליה. חסובה היא בעיניו וחס עליה לשורפה ומשהה אפילו רגע אחד ונמצא עובר עליה בכל יראה ובכל ימצא אבל משבטלה אינו עובר דלא כתב אלא תשבתו^א: דלאו ברשוסיה הוא. אינו שלו: דאמר ר' אלעזר

אמר רב יהודה אמר רב "הבודק צריך שיבטל מאי טעמא אי נימא משום פירורין הא לא חשיבי וכי תימא כיון דמינטר להו אנב ביתיה חשיבי^ב והתניא בסופי תאנים ומשמר שדהו מפני ענבים סופי ענבים ומשמר שדהו מפני מקשאות ומפני מדלעות בזמן שבעל הבית מקפיד עליהן אסורין משום גול וחייבין במעשר בזמן שאין בעל הבית מקפיד עליהן מותרין משום גול ופטורין משום מעשר אמר רבא גזירה שמוא ימצא גלוסקא יפה ודעתיה עילויה^ג וכי משכחת ליה לבטליה: דילמא משכחת ליה לבתר איסורא ולא ברשותיה קיימא ולא מצי מבטיל דא"ר אלעזר^ד שני דברים אינן

קמא בהובל (דף פה.): הבודק צריך שיבטל. בלבו סמוך לבדיקה מיד ואומר כל חמירא דאיכא בביתא הדין ליבטיל: מאי טעמא. הרי מבטל כל הנמצא: וכי סימא כיון דמנטר להו אנב ביסיה. עם שאר ממונו הוא משמרן שכהוא נועל ביתו לשומרו נמצא משמר כל מה שנתוכו הלכך חשיבי ושימור דלאו אדעתא דידיה הוא מי מחשיב ליה: והתניא סופי תאנים. סוף לקיטת תאנים נמצאים בתאנה תאנים שאינן מתבטלות כל

Les deux raisons qui ont été dites pour la Bedikat Hamets

משנה ברורה סימן תלא ס"ק ב

וגם צריך לבטל אז את החמץ וכדלקמן בסימן תל"ד ס"ב ומן התורה באחד מהן סגי דכשמבטלו בלבו ומפקירו שוב אינו שלו ואינו עובר עליו וכ"ש כשבדקו ומחפש אחריו ומבערו מן העולם אלא שחז"ל החמירו דלא סגי באחד מהן אלא בשניהם דוקא לפי שחששו אחר שהבטול תלוי במחשבתן של בני אדם ובדעותיהן אולי ירע בעיני האדם שיש לו חמץ בעד כמה אלפים להפקיר ואף שבפיו יאמר שיהיה בטל והפקר וחשיב כעפרא מ"מ לבו לא כן יחשוב ולא יבטלנו בלב שלם והרי הוא עובר בבל יראה שהרי לא הוציא מביתו ועוד שמא מתוך שרגילין בו כל השנה אם יהיה בביתו ורשותו גזרינן שישכח ויבוא לאכול ולכן תקנו חז"ל שאע"פ שמבטל לא סגי אלא צריך לבדוק לבערו מן העולם ומ"מ צריך לבטל ג"כ שמא לא יבדוק יפה וימצא חמץ בפסח ויעבור עליו

Les mots du jour à apprendre :

Derrière lui	אַחֲרָיָהּ
Faire descendre	אַחֲרָיָהּ
Tenir / renforcer	אַחֲזִיקָי

Programme du lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Alexandra Esther H'aya bat Patricia Luna

1. L'obligation de Biour pour un morceau inférieur à Kazaït

Définissez les conclusions de la Mishna et la Guemarra suivante pour une pâte qui n'est pas utilisée pour coller

ר' עובדיה מברטנורא מסכת פסחים פרק ג משנה ב
בצק שבסידקי עריבה - ועשוי לחזק שבריה וסדקיה. אם יש כזית במקום אחד חייב לבער, פחות מכאן בטל במיעוט. ואם אינו עשוי לחזק אפילו פחות מכזית חייב לבער, לפי שאינו מבטלו שם ואפשר שימלך ויטלנו משם

משנה מסכת פסחים פרק ג משנה ב
בצק שבסדקי עריבה אם יש כזית במקום אחד חייב לבער ואם לא בטל במיעוטו [...]

אלו עוברין פרק שלישי פסחים מה.

גמ' אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא במקום שאין עשויין לחזק אבל במקום שעשויין לחזק אינו חייב לבער מכלל דפחות מכזית אפי' במקום שאין עשוי לחזק אינו חייב לבער איכא דמתני לה אסיפא ואם לאו בטל במיעוטו אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא במקום העשוי לחזק אבל במקום שאין עשוי לחזק חייב לבער מכלל דכזית אפילו במקום העשוי לחזק חייב לבער תניא כלישנא קמא תניא כלישנא בתרא תניא כלישנא קמא בצק שבסידקי עריבה

רחמנא קרא להכי השתא איסור והיתר מטרפין כו': בתנאי' וכן לענין הטומאה. מפרש בגמ': גמ' ה"ג ל"ש אלא במקום שאין עשוי לחזק אבל במקום העשוי לחזק אינו חייב לבער מכלל דפחות מכזית אפילו במקום שאין עשוי לחזק אינו חייב לבער. ופירוש לא שנו דכזית במקום אחד חייב לבער אלא שאין הסדקין בשולי עריבה מקום הנקט מים שיהא צדק זה מועיל לעריבה לחזק המים אלא בדפנותיהן^ו מקום שאין עשוי לחזק אלא אם במקום העשוי לחזק הן בטלו לגבה והוון כעץ דמסתמא בטלינהו האי גברא להתם ואפילו כזית אינו חייב לבער ו: מכלל דפחות מכזית כו'. ותלמודא דייק ממילתא דשמואל דלוקמה למתני' במקום שאין עשוי לחזק וקתני מתני' בפחות מיכן בטל במיעוטו שמע מינה דפחות מכזית לא חשיב ואע"ג דאיכא זה פלגי זיתא טובא הוהיל ולאו במקום אחד יניחו לא חשיבי: ה"ג איכא דמסני לה אסיפא פחות מיכן בטל במיעוטו אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא במקום העשוי לחזק אבל במקום שאין עשוי לחזק חייב לבער מכלל דכזית אפילו במקום העשוי לחזק חייב לבער. ואע"ג דודאי מבטיל ליה אפילו הכי כיון דחשיב לא בטיל ולישנא בתרא חמיר מקמא:

Quel est l'avis du Choulh'an Aroukh ? Le comprenez-vous comme le Maguen Avraham ?

שולחן ערוך סימן תמב סעיף ז

בצק שבסדקי עריבה, אם יש כזית במקום אחד חייב לבער; ואם לאו, אם היה עשוי לחזק בו שברי העריבה או לסתום בו נקב, בטל במיעוטו; ואם לאו, חייב לבער

מגן אברהם סימן תמב סעיף ז

ודוקא כשיש בין הכל כזית דאז הכלי מצרפו אבל כשלא נשאר בין הכל כזית א"צ לבער אפי' אין עשוי לחזק וכמ"ש סעיף א' כן מוכח בסמ"ק אבל דעת הרבה פוסקים דאם אין עשוי לחזק ואפי' פחות מכזית חייב לבער

ועס"ח ומ"ש סי' ת"ס ס"ג וכ' הג"מ בשם הרא"מ דדוקא כשראוי לאכילה קצת אבל מטונף קצת ופחות מכזית א"צ לבער

Les mots du jour à apprendre :

Je verrai	אַחַזִּי
Il a montré	אַחַזִּי
Il lui a montré	אַחַזִּיָּהּ

Programme du Mardi

*L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de
Alexandra Esther H'aya bat Patricia Luna*

Pour comprendre la Mah'loket rapportée par le Maguen Avraham, étudier cette Guemara

מה: אלו עוברין פרק שלישי פסחים

רב יצחק בר אשי אמר רב אם טח פניה בטיט בטלה וכו' אמר רב נחמן אמר שמואל ^לישני חצאי זיתים וחוט של בצק ביניהן רואין כל שאילו ינטל החוט וניטלין עמו חייב לבער ואם לאו אינו חייב לבער אמר עולא לא אמרן אלא בעריבה אבל בבית חייב לבער מאי טעמא דוימנין דכניש להו ונפלי גבי הדדי אמר עולא יבעו במערבא בית ועלייה מהו בית ואכסדרא מהו שני בתים זה לפניו מזה מהו תיקו ^רת"ר ^ההפת שעופשה ונפסלה מלאכול לאדם והכלב

לישיבה: מאן דמחני הא. משמיה דרב לא מחני הא ואמוראי נינהו ואליצא דרב: שני חלאי ויסיס. בסדקי העריבה: חייב לבער. דחוט מנרפן והוה כזית במקום אחד ונדפנות קאי: לא אמרן. דאם אין ניטלין עמו אינו חייב לבער אלא בעריבה דקציעי בה: אכל צבים. אפילו שני חלאי זיתים שאין חוט מנרפן חייב לבער: זימנין דכניש להו. מכבד הבית ונפלי אהדדי: צים ועלייה. חלי זית צבית וחלי זית בעלייה מי חיישינן לכושי דילמא כניש להו ומחברין או לא. אם תמצא לומר בית ועלייה לא חיישינן דהא לא מקרי דאי נפיל נהוי מכוון כנגד התחתון בית ואכסדרה מהו. ואם תמצא לומר בית ואכסדרה שדרך האכסדרה נכנסים ויוצאין לבית תמיד ואין מחילות שלימות חוללות ציניהם שיש חלונות ופתחים לאכסדרה הרבה מכל כד והוה כחד ביתא וחיישינן דכניש כיצודי בית ואכסדרה: שני צבים זה לפניו מזה. ונכנסין לפניו דרך החילון אכל אין תשמישן שוה תדיר מזה לזה כבית ואכסדרה מהו מי חיישינן דכניש כיצודי בית זה צוה או לא: ונפסלה מלאכול לאדם. ונתקלקלה בעיפשה ממאכל אדם: מטמאה עומאס אוכלין. דכל זמן שהיא ראויה לכלב לא פקע תורת אוכל

Le Rambam rapporte cette Guemarra en rajoutant quelques mots. Comment les Richonim les ont interprétés ?

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ב הלכה טז

במה דברים אמורים בעריבה אבל בבית אף על פי שאם ינטל החוט אין ניטלין עמו חייב לבער מפני שפעמים מקבץ אותן, היה חצי בית וחצי זית א בעליה, חצי זית בבית וחצי זית באכסדרה, חצי זית בבית זה וחצי זית בבית שלפנים ממנו, הואיל ואלו החציי זיתים דבוקין בכתלים או בקורות או בקרקעות אינו חייב לבער אלא מבטל בלבו ודיו

רא"ש מסכת פסחים פרק ג סימן ב

והרמב"ם ז"ל (פ"ב מהל' חמץ) כתב הואיל ואלו חצאי זיתים דבוקים בכתלים או בקורות או בקרקעות אין חייב לבער אלא מבטלו בלבו ודין(ב) ולא דוקא דבוקים אלא אורחא דמילתא נקט

כסף משנה הלכות חמץ ומצה פרק ב הלכה טז

היה חצי זית בבית וכו'. הואיל ואלו החצאי זיתים דבוקים בכתלים או בקורות או בקרקעות אינו חייב לבער אלא מבטלו בלבו ודין. כתב הרא"ש בפסקיו פרק ואלו עוברין ולא דוקא דבוקים אלא אורחא דמילתא נקט, ול"נ דדוקא נקט שאם אינם דבוקים בגומות הכתלים שהוא דומיא דלסתום בו נקב דעריבה הא אמרינן דאפילו פחות מכזית חייב לבער לפי פסק רבינו וכן פירש ה"ה ז"ל וכן כתב הרמ"ך.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תמב סעיף ה

הם, רואים כל שאלו ינטל החוט ניטלין עמו, חייב לבער; ואם לאו, אינו צריך לבער. במה דברים אמורים, בעריבה, אבל בבית אף על פי שאם ינטל החוט אין ניטלין עמו, חייב לבער מפני שפעמים מקבץ אותם. היה חצי זית בבית וחצי זית בעלייה, חצי זית בבית וחצי זית באכסדרה, חצי זית בבית זה וחצי זית בבית שלפנים ממנו, הואיל ואלו החצאי זיתים דבוקים בכתלים או בקורות או בקרקעות אינו חייב לבער אלא מבטלו בלבו ודין

Les mots du jour à apprendre :

Il a tenu	אַחַזְזִיק
Elle a tenu	אַחַזְזִיקָה
Ils ont tenu	אַחַזְזִיקוּ

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de

Alexandra Esther H'aya bat Patricia Luna

Etudier les 3 façons de comprendre l'avis du Roch qui exempte le Biour Mihatorah

שו"ת חכם צבי סימן פ

[...] ומאי דאתמר בגמ' דפחות מכזית א"צ לבער היינו דוקא בדבוק בכתלי הבית או בדופני הכלים אבל בעיני אפי' בפחות מכזית צריך לבערו וזה ודאי מסתייע ממאי דקיי"ל חצי שיעור אסור מה"ת משום דחזי לאיצטרופי וה"נ חצי זית חזי לאיצטרופי אלא שכשהוא דבוק לכתלים או לדפנות הכלים נתבטל ונעשה כעץ בעלמא ולא ידך דס"ל דאפי' אינו דבוק / אין / צריך לבערו יש לומר דשאני איסורי אכילה דאית לן קרא דכל חלב וכדאי' בריש פרק בתרא דיומא וכבר תירצו התוס' שם למאי איצטריך סברא וקרא ע"ש ולפי"ז בכל שאר איסורי תורה כגון התולש שער א' בנזיר או בשבת או מוציא פחות משיעור אין בו איסור תורה כלל דטעמא דחזל"א לחוד לא מהני א"נ

יש לומר דאף דבכל האסורין פחות מכשיעור נמי אסור מה"ת היינו דוקא בעושה מעשה שמחשיבו לאותו פחות מחצי שיעור אבל בחמץ פחות מכזית שאינו עושה מעשה אלא מניחו בביתו ואינו מבערו כיון שאינו עושה דבר שמראה בו שמחשיבו לא אמרינן ביה חזי לאיצטרופי [...]

שו"ת שאגת אריה (ישנות) סימן פא

[...] ונראה לי ליתן טעם לדבר דמ"ש לענין בל יראה דליכא איסורא כלל בפחות מכשיעור משא"כ בכל האיסורים משום דאמרינן התם דהא דחצי שיעור אסור מה"ת היא משום דחזי לאיצטרופי איסורא קאכיל וה"ט לא שייך אלא באיסורי אכילה דקיי"ל אם אוכל כזית בכדי שיעור אכילת פרס מצטרף וחייב עליו הרי שאם אכל עכשיו כל שהוא כשיחזור ויאכל בכדי אכילת פרס עד שישלים עמו לשיעור כזית נמצא האי כל שהוא שאכל כבר באיסורא אכל למפרע דהא איהו מצטרף ומשלים לשיעור אכילה אבל גבי בל יראה דאפי' אם ישלים לבתר זמן לשיעור כזית אינו עובר אלא על מכאן ולהבא כ"ז ששהה אצלו פחות מכזית ליכא איסורא כלל למפרע אפי' לבתר שהשלימו לכזית אינו עובר על שהיות פחות מכשיעור כלל דלשעבר אלא על להבא משעה שהשלים לכשיעור וכיון דא"א לעולם שיבא לידי איסור על שהייה זו של פחות מכשיעור לענין בל יראה למפרע לית לן בה ואף על גב דיליף התם לחצי שיעור מקרא דכל חלב מ"מ עיקר טעמא הוא משום דחזי לאיצטרופי איסורא קאכיל וכמ"ש שם התוס'. [...]

Comment comprendre pourquoi le Roch est Poter de Bedika Mideraban de peur qu'on le mange ?
Selon leurs explications, définir quand le Roch serait d'accord qu'il faille une Bedika

ט"ז אורח חיים סימן תמב ס"ק ה

וקשה לי בכל הני דסי' זה שדינן שאין חייב לבער אא"כ יש שם כזית הניחא לטעם של הבדיקה דחמץ משום חומרא דבל יראה וזה אינו אלא בכזית אלא לטעם התוס' דרפ"ק משום שמא יאכלנו וח"ש אסור מן התורה אף שאין בו מלקות א"כ אפילו בפחות מכזית בכל גונוי חייב לבער מטעם זה. וע"כ דכל הנהו חיובים דכאן אינם אלא למלקות ואין הכי נמי דפטור ממלקות בפחות מכזית וא"כ ל"ל לטור וש"ע להביא דינים אלו דאין לנו נפקא מינה מזה. גם על הרא"ש שמביא הטור קשה דכת' לא הארכתי לבאר מקום הלישה כו' לפי שישראל קדושים הם וגוררין כל החמץ הנמצא אפי' כל שהוא אפי' דבוק לכותל עכ"ל למה תלה הדבר בקדושתן של ישראל תיפוק לי' מדינא דחייב לבער משום דילמא אתא למכלי' וזה אסור מן התורה אפי' בחצי שיעור וא"ל דמיירי בענין דלא שייך חשש אכילה קשה דבדיקה ל"ל לפי טעם זה. ותו דבהדי' כ' ב"י בשם הגהות בשם ריא"ז דמיירי שראוי לאכול קצת כו' וי"ל דמיירי מענין שמונח במקום שיהיה נדרס ברגלי אדם אלא דמ"מ בכזית חייב לבער משום דבל יראה אפי' רגע א' קודם שיהיה נדרסת עובר

פני יהושע מסכת פסחים דף מה עמוד א

במשנה בצק שבסידקי עריבה אם יש כזית במקום אחד חייב לבער ואם לאו בטל במיעוטו. והקשה בספר ט"ז (סימן תמ"ב סק"ה) דהניחא לשיטת רש"י וסייעתו דריש מכילתין [ב' ע"א] דטעם הבדיקה משום חומרא דבל יראה אלא לשיטת התוס' [שם ד"ה אור] דטעם משום דלמא אתי למיכל מיניה אם כן אפילו פחות מכזית נמי דהא קי"ל חצי שיעור אסור מן התורה ומשו"ה רצה לפרש דהאי חייב לבער היינו דחייב מלקות אם לא ביערו אלא דשדא ביה נרגא ע"ש באריכות. ובלא"ה לישנא דמתני' לא משמע הכי. מיהו לא ידענא מאי קשיא ליה דהא אפילו לשיטת התוס' דחששא דילמא אתי למיכל מיניה הא כתבו דמחמרינן בחמץ טפי משאר איסורין היינו משום דלא בדיל מיניה וע"כ צ"ל משום דאית ביה נמי כרת דאל"כ תקשי מחדש דלא בדיל מיניה. ואם כן לפי"ז בחצי שיעור דליכא צד איסור כרת ולא מלקות אלא איסור גרידא וכ"ש בהאי פחות מכזית דלא אשכחן דאיכרי אכילה דאין אכילה בפחות מכזית וכ"ש בבצק כזה דאפילו כולי שתא בדיל מיניה שהרי בטל במיעוטו אם כן אין שום קושיא אם נאמר דבכה"ג לא חששו לדלמא אתו למיכל מיניה, ולא דמי לחמץ נוקשה בכשיעור דלא פלוג רבנן. וכ"ש דאתי שפיר לאידך סברא דמה שהחמירו בחמץ מבשאר איסורין היינו משום שהחמירה תורה בבל יראה ואם כן בפחות מכזית שהתירה תורה בפירוש לענין בל יראה דהא ב"ה מקרא יליף לה תו לא שייך למיגזר דבין כזית לפחות מכזית לא טעו אינשי כן נראה לי

ערוך השולחן אורח חיים סימן תמב סעיף כו

[...] והא דלא חיישינן בכל פחות מכזית במקום שא"צ לבער שמא יאכלנו משום דבעיסה ליכא כלל חשש זה שאינו ראוי לאכילה ולשמא יאפה ויאכל לא מצינו חשש זה וגם נראה שאינו ראוי לאפייה מפני ישנותו וקשיותו וחמץ מיהא הוה [ובזה מיושב קושית הט"ז סק"ה ע"ש]

Les mots du jour à apprendre :

Je lui ai montré	אַחְזִיתִיהָ
Frères	אַחִי
Il ferme	אַחִיד

Programme du jeudi

*L'étude aujourd'hui est dédiée pour la Réfoua Chéléma de
Alexandra Esther H'aya bat Patricia Luna*

2. La Bedika pour des miettes

Attention, la question de la Bedika des miettes est posée même pour le Roch selon les conclusions émises précédemment.

Avis du Riaz

פסקי ריא"ז מסכת פסחים פרק ג הלכה ב

ומז"ה אומר שאף בבית אין צריך לבער אלא פירורין שלעיסה, אבל פירורין שלפת אינן נחשבין לכלום. ואני אומר שאף פירורין שלפת מבעי(י)רין אותן לכתחילה כשהן נראין לעין, כדרך שאמרו בפירורין שלעיסה, כמבואר בקונטרס הראייות

Avis du Radbaz

שו"ת רדב"ז חלק א סימן קלה

שאלת ממני אודיעך דעתי בחצי זית חמץ אם צריך לבער או לא

תשובה מדרבנן פשיטא דצריך לבער דהא טעמא רבה איכא דכיון דחצי שיעור אסור מן התורה דקי"ל כר' יוחנן חיישינן שמא יבא לאוכלו ומהאי טעמא אפילו ביטל את החמץ ואח"כ מצא חצי זית צריך לבער דנהי דפירורין דלאו דעתיה עילויהו בטילי ממילא לענין שלא יעבור עליו בבל יראה ובל ימצא אפילו משהי להו אבל לא בטילי

ממילא לענין שלא יהיה האוכלו אוכל חמץ ואפי' היכא דבטלי נהי דמועיל הביטול לענין שלא יעבור עליו אבל לענין שהאוכלו יהיה פטור אין לנו הילכך האוכל חצי זית חמץ אסור אפילו אם ביטלו דאי לא תימא הכי יבטל את החמץ ערב הפסח ובתוך הפסח ימלא כרסו ממנו ויאמר עפר בעלמא אני אוכל וכיון דחצי שיעור אסור לאוכלו מן התורה אם לא ביטלו ואם בטלו אסור מדרבנן חצי שיעור וצריך לבערו כדי שלא יבוא לאוכלו **וכן נראה מדברי הר"ן** ז"ל שכתב ז"ל ואמרינן בגמרא אילימא משום פירורין כלומר שמא נשאר פירורין חמץ בביתו הא לא חשיבי ובטלי ממילא ואפילו ימצאם לאחר מכאן אינו עובר עליהם ע"כ: משמע לענין שאינו עובר עליהם לא חשיבי אבל צריך לבערם מ"מ מטעמא דאמרן דאל"כ לימא אינו צריך לבערם וכ"ש שאינו עובר עליהם ואף על פי שיש לדחות ראייה זו דאיכא למימר בדאיכא בכל הפירורין כזית ואם יתחברו יהיה כזית חמץ ואפ"ה אינו עובר עליהם כיון שאין בכל אחד מהם כזית בטילי ממילא מ"מ יש ללמוד כן מההיא דבצק שבסדיקי /שבסדיקי/ העריבה אם יש כזית במקום אחד צריך ביעור פחות מכאן בטל במיעוטו. ואמרינן עלה לא שאנו אלא במקום העשוי לחזק אבל במקום שאינו עשוי לחזק חייב לבער וכן פסק הר"אף והרמב"ם ז"ל. הא קמן דאפילו דבוק בעריבה כיון שאינו עשוי לחזק אינו בטל במיעוטו וחייב לבער אף על פי שאי אפשר שיתחברו יחד כיון שהם דבוקים [...]

Avis du H'ayé Adam

חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל קיט סעיף ו

והצריכו חכמים לבדוק בחורין ובסדקים, דאף על גב דבחורין וסדקים אין לחוש אלא לחמץ כל שהוא כגון פרורין, ופרורין ממילא בטלי ואינו עובר בשום אופן, מכל מקום מחששא דשמא יבוא לאכלו, צריך לבער אפילו כל שהוא (רי"א ז' בפ"ח סי' תמ"ד סעיף ד' חולק). ולפי שאי אפשר לבדוק בחורין וסדקים אלא על ידי נר, שאור היום אינו מועיל לחורין, ולכן התקינו שכל הבדיקות לא יהיו אלא על ידי נר [...]

Avis du Rama

רמ"א סימן תלג סעיף יא

וכל אדם צריך לכבד חדריו קודם הבדיקה. (מרדכי ריש פסחים) והיכסיים או בתי יד של בגדים שנותנים בהם לפעמים חמץ, צריכין בדיקה (מהרי"ו)

חוק יעקב סימן תלג סעיף יא (על הרמ"א)

שנותנים בהם לפעמים חמץ. אפילו אומר ברי לי שלא נתתי בהם חמץ אפשר דאפילו הכי צריך בדיקה, כיון שדרך לתת בו חמץ, ומלתא דלא רמיא עלה דאינש לאו אדעתיה. ועוד, דלפעמים דבוק פירור חמץ בידיים ונותן לתוך כיסו ובתי יד שלו בלי ידיעתו כי ידיים עסקניות הם

Les mots du jour à apprendre :

Fermée	אַחַדָּא
A joué	אַחַרְךָ
Ils ont joué	אַחִיכוּ

Biographies:

Yad Eliahou - יד אליהו

Rabbi Eliahou bar Shmouel est né à Lublin en Pologne environ en 1660. Il a étudié auprès des grands Rabbanim de Brisk, puis il fut nommé Av Beit Din dans plusieurs Kehilot à travers la Pologne et la Lituanie, sa dernière ville fut Eibshitz. En 1712 il publie son Responsa le Yad Eliahou à Amsterdam qui contient une centaine de réponses sur des sujets englobant tout le Choulhan Aroukh, et dans lequel apparaissent ses échanges réguliers avec les plus grands comme le H'akham Tsvi. Plus tard il fait son Alyah et s'installe à H'évron, où il décèdera en 1740. Il a écrit plusieurs autres ouvrages mais qui ne nous sont malheureusement pas parvenus.

H'ayé Ada, Hokhmat Adam - חיי אדם, חכמת אדם

Rabbi Avraham ben Yehiel Mikhal Dantsiguer est né à Danzig en Pologne en 1748 dans une famille de Rabbanim importants. Il a étudié à la Yeshiva de Prague et auprès de Rav Yehezkiel Landau – le Noda Bihouda. Il décline un poste à Vilna et gagne sa vie en exerçant le métier de marchand, mais plus tard, après une perte importante de ses biens, il y acceptera la fonction de Dayan jusqu'à ses derniers jours en 1820.

Il est l'auteur d'ouvrages Halakhiques très importants : le H'ayé Adam, conclusions sur les parties du Orah Haim du Choulhan Aroukh (mais dans un ordre différent). Il développe ses explications dans le Nishmat Adam. Le livre H'okhmat Adam porte sur la partie Yoré Déa, avec ses développements dans le Binat Adam.

L'influence de ses psakim est très importante notamment en Europe, et devient une référence régulière pour le Mishna Broua. Il est aussi l'un des trois piliers utilisés par le Kitsour Choulh'an Aroukh.

Liste des 58 Souguiot étudiées sur Matmidim

Souguiot de Brah'ot			Souguiot sur les H'aguim
1. Birkot Hatorah	17. Birkat Haguefen	34. Birkat Hagomel (2)	Hanouka
2. Choméa Kéoné	18. Natei Inchei	38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit	8. Emplacement de la Hanoukia
3. Arévout	19. Birkat Haréah'	39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli	44. Ner Ich oubeto
4. Kavana dans le Chema	22. Les jus	40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot	45. Ner Ich oubeto (2)
5. Position pour le Chema	23. Trima	41. Hatov Véhamétiv sur le vin	Pourim
6. Méah Brah'ot	24. Pat Kisin (1)	42. Cheva Brah'ot (1)	16. Michloah' Manot et Matanot Laevyonim
7. Amen Yetoma	25. Pat Kisin (2)	43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot	Pessah
9. Les quantités pour les Brah'ot	26. Les Apéritifs	46. Birkat Halevanah	20. Biour H'amets
10. Les Brah'ot de consommation	27. Zimoun (1)	47. H'azarat Hachats' (1)	58. Bedika des miettes
11. Brah'a Chééina Tsrh'a	28. Zimoun (2)	48. H'azarat Hachats' (2)	Sefirat Haomer
12. Ikar Vétafel	29. Zimoun (3)	49. H'azarat Hachats' (3)	21. Un seul grand compte
13. Méein Chaloch	30. Zimoun (4)		Roch Hachana
14. Brah'a sur un interdit	31. Zimoun (5)		35. Les trois Livres
15. Anigrone	32. Tefilat Haderekh		Soukot
	33. Birkat Hagomel		36. Mitstaer
Souguiot générales			
37. Bal Tossif	54. Mitsvot lav lihanot nitanou	57. Zerizim makdimim lemitsvot	
50. Tokh Kédé Dibour	55. Mitsvat Assei Chehazman grama (1)		
51. Ein Chaliah' Lidvar Avera (1)	56. Mitsvat Assei Chehazman grama (2)		
52. Ein Chaliah' Lidvar Avera (2)			
53. Mitsva bo yoter Mibichlouh'o			

Bon Limoud sur Matmidim !